

Στην τελική ευθεία για την έναρξη υλοποίησης εισέρχεται η κατασκευή του Μουσείου Ολοκαυτώματος Ελλάδος, μετά και την ολοκλήρωση των πρόδρομων εργασιών. Όπως αναφέρει ο πρόεδρος της ΙΚΘ, Δαυίδ Σαλτιέλ, στη «ΜτΚ» ο στόχος παραμένει το Μουσείο να έχει ολοκληρωθεί το 2027.

Προχωρά ο διαγωνισμός

Το έργο, προϋπολογισμού 40 εκατ. ευρώ, έχει τραβήξει την προσοχή μεγάλων κατασκευαστικών Ομίλων της Ελλάδας. Ο αντιπρόεδρος της ΜΕΤΚΑ, Ντίνος Μπενρουμπή, είχε δηλώσει κατά τη διάρκεια της ΔΕΘ ότι η εταιρεία ενδιαφέρεται για το έργο, ενώ αναμένεται να ακολουθήσουν και οι υπόλοιπες τρεις των Big 4 του κατασκευαστικού κλάδου (ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ, ΑΚΤΩΡ και ΑΒΑΞ). Οι ενδιαφερόμενοι να αναλάβουν το έργο, θα καταθέσουν φακέλους συμμετοχής την ερχόμενη εβδομάδα, και συγκεκριμένα στις 15 Οκτωβρίου 2025.

Σε πρώτη φάση, θα εξεταστεί η τεχνική επάρκεια όλων των συμμετεχόντων και θα κριθεί ποιοι περνούν στη Β' φάση, οπότε θα κατατεθούν οι οικονομικές προσφορές.

Μουσειογραφική οργάνωση

Ο στόχος είναι σε δύο χρόνια, που θα είναι έτοιμο το κτίριο, να μπορεί να στηθεί και η βασική έκθεση του Μουσείου. Για την οργάνωση των εκθεμάτων και της αφηγηματικής ροής του Μουσείου πρόσφατα ανέλαβε τη θέση της μουσειολόγου η Ανδρομάχη Γκαζή, καθηγήτρια μουσειολογίας, στο Τμήμα Επικοινωνίας, Μέσων και Πολιτισμού του Πάντειου Πανεπιστημίου. Μέσα στο Α' εξάμηνο του 2026, αναμένεται να ολοκληρωθεί το πλήρες μουσειογραφικό σχέδιο, το οποίο θα αναλάβει να υλοποιήσει η ομάδα του γερμανικού γραφείου Atelier BRÜCKNER. Το συγκεκριμένο γραφείο έχει στήσει μουσεία από τη Γερμανία, την Ελβετία και το Ηνωμένο Βασίλειο, μέχρι την Αίγυπτο, το Ντουμπάι και το Άμπου Ντάμπι, μουσεία αρχαιολογικά, τέχνης αλλά και επιστήμης και τεχνολογίας.

Η συλλογή

Παράλληλα με την κατασκευή του κτιρίου του Μουσείου Ολοκαυτώματος γίνεται προσπάθεια να συγκεντρωθούν όσο περισσότερα αντικείμενα και τεκμήρια από διάφορες πηγές από όλη την Ελλάδα. Σύμφωνα με τον κ. Σαλτιέλ, ως βάση για τη συλλογή του νέου Μουσείου θα χρησιμοποιηθούν κάποια από τα εκθέματα του Εβραϊκού Μουσείου Θεσσαλονίκης, στην οδό Αγίου Μηνά. Επιπλέον, μετά τη συμφωνία της ελληνικής με την πολωνική κυβέρνηση, αναμένεται η επιστροφή 76 ελληνικών εβραϊκών κειμηλίων, τα οποία είχαν βρεθεί στην Κάτω Σιλεσία και φυλάσσονται σήμερα στο Εβραϊκό Ιστορικό Ινστιτούτο Βαρσοβίας. Κάποια από τα λατρευτικά αυτά κειμήλια δεν αποκλείεται να εκτεθούν στο Μουσείο Ολοκαυτώματος.

Μέρος της συλλογής του Μουσείου θα αποτελούσαν και τα αρχεία των Ισραηλιτικών Κοινοτήτων της Ελλάδας, που κλάπηκαν από τους ναζί και κατέληξαν στη Ρωσία. Επί δύο τουλάχιστον δεκαετίες η ελληνική πλευρά έθετε αυτό το αίτημα στη ρωσική, και το 2021 διαφάνηκε διάθεση ικανοποίησης του, με το ξέσπασμα όμως του πολέμου και τη σαφή θέση της Ελλάδας υπέρ της Ουκρανίας, η υπόθεση αυτή πάγωσε.

Μουσείο και Εκπαιδευτικό Κέντρο

Το Μουσείο Ολοκαυτώματος θα κατασκευαστεί δίπλα στον Παλαιό Σιδηροδρομικό Σταθμό Θεσσαλονίκης, από όπου το 1943 αναχωρούσαν τα τρένα, φορτωμένα με 50.000 Εβραίους της Θεσσαλονίκης με προορισμό τα ναζιστικά στρατόπεδα εξόντωσης. Η κατασκευή του Μουσείου χρηματοδοτείται από την Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας με 10 εκατ. ευρώ, από το Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος επίσης με 10 εκατ., από το ελληνικό Δημόσιο με 18 εκατ. ευρώ και από δωρεές (μεταξύ αυτών είναι ο CEO της Pfizer, δρ Άλμπερτ Μπουρλά, που χάρισε 1 εκατ. δολ. του Βραβείου Genesis που του απονεμήθηκε).

Το κτίριο θα έχει συνολική επιφάνεια περίπου 9.000 τ.μ., θα αποτελείται από έξι υπέργειους και δύο υπόγειους ορόφους, και

θα αναπτύσσεται γύρω από ένα μικρό αστικό άλσος. Πέρα από τις αίθουσες της μόνιμης έκθεσης, θα περιλαμβάνει και αίθουσες περιοδικών εκθέσεων. Αναπόσπαστο κομμάτι του Μουσείου θα αποτελέσει το Κέντρο Εκπαίδευσης και Έρευνας, που σύμφωνα με τον κ. Σαλτιέλ θα λειτουργήσει σε συνεργασία με το κέντρο μνήμης, τεκμηρίωσης, έρευνας και εκπαίδευσης για το Ολοκαύτωμα Yad Vashem. Το κτίριο θα διαθέτει και χώρους πολλαπλών χρήσεων και αναψυχής και γραφεία διοίκησης, ενώ στο διπλανό ακίνητο θα δημιουργηθεί ο υπαίθριος χώρος στάθμευσης.

Την αρχιτεκτονική μελέτη συνυπογράφουν τα αρχιτεκτονικά γραφεία Efrat Kowalsky Architects από το Ισραήλ, Heide von Beckerath από τη Γερμανία και Π. Μακρίδης & Συνεργάτες ΑΕ από τη Θεσσαλονίκη. Κύριος του έργου είναι η Ισραηλιτική Κοινότητα Θεσσαλονίκης (ΙΚΘ) και project manager είναι η ένωση εταιρειών «Σαμαράς & Συνεργάτες ΑΕ – Σύμβουλοι Μηχανικοί» και Hill International.

Από το 2013 στο 2027

Η ανέγερση Μουσείου Ολοκαυτώματος στην περιοχή του Εμπορικού Σταθμού Θεσσαλονίκης αποφασίστηκε το 2013, μετά από πρόταση της ΙΚΘ και του προέδρου της, Δ. Σαλτιέλ, η οποία έτυχε της ένθερμης υποστήριξης του Δήμου Θεσσαλονίκης και του εκλιπόντος δημάρχου, Γιάννη Μπουτάρη. Τα χρήματα για την κατασκευή του Μουσείου θα προέρχονταν από την Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας και το Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος και αρχικά υπήρχε η προσδοκία ότι, αφού δεν εμπλεκόταν το ελληνικό Δημόσιο, οι διαδικασίες θα προχωρούσαν τάχιστα. Για τον σκοπό αυτό συστάθηκε το 2019 το Ίδρυμα του Μουσείου του Ολοκαυτώματος με έδρα τις Βρυξέλλες και στόχο την προσέλκυση δωρεών. Ωστόσο, στην πράξη αυτό το σχήμα διοίκησης αποδείχθηκε δυσλειτουργικό και αποφασίστηκε η σύσταση ενός οργανισμού με έδρα την Ελλάδα, κάτι που μέχρι σήμερα παραμένει εκκρεμότητα.

Τελικά, η «συνάντηση» πρόσωπο με πρόσωπο με την ελληνική γραφειοκρατία δεν αποφεύχθηκε. Το 2017 εκδόθηκε Προεδρικό Διάταγμα που όριζε χρήσεις γης και όρους δόμησης στο ακίνητο της ΓΑΙΑΟΣΕ, πλην όμως στην πορεία προέκυψε ότι η επίμαχη έκταση δεν ανήκε κατά κύριο λόγο στη ΓΑΙΑΟΣΕ και, επιπλέον, δεν επαρκούσε για τους απαραίτητους συνοδευτικούς χώρους (στάθμευσης και πρασίνου). Το 2021 με νομοθετική ρύθμιση έγινε εφικτή η ανταλλαγή ακινήτων ανάμεσα στον ΟΣΕ και τον Δήμο Θεσσαλονίκης, και δρομολογήθηκε η τροποποίηση του Προεδρικού Διατάγματος. Στο μεταξύ, στο χρηματοδοτικό σχήμα εισήλθε και το ελληνικό Δημόσιο, αναλαμβάνοντας την κάλυψη του ΦΠΑ. Η οικοδομική άδεια ανέγερσης εκδόθηκε από τη διεύθυνση Δόμησης και Πολεοδομικών Εφαρμογών του Δήμου Θεσσαλονίκης στα τέλη του Δεκεμβρίου του 2023 και οι πρόδρομες εργασίες άρχισαν το 2024. Εφόσον ο διαγωνισμός για την κατασκευή του Μουσείου τελεσφορήσει εντός του έτους, είναι εφικτή η ολοκλήρωση του κτιρίου εντός διετίας.

ΠΗΓΗ: [MAKEADONIA, 18.10.25](#) της Σοφίας Χριστοφορίδου. Εντυπη έκδοση «ΜτΚ» 12.10.2025